

MINDIG VISSZATÉRTEM

Középiskolában a kedvesnővér szigorúan pásztázó tekintetét állva vettünk részt a kötelező szentmiséken. Hangosan és szépen artikulálva kellett imádkoznunk, néha odarohant, ha valakinek a hüvelykujja nem állt „rendesen” közben. Vigyázzban térdepeltünk, és egymásra ritkán néz(het)tünk.

Megérteni sohasem tudtam, de elfogadtam a játékszabályokat.

- ◆ Lázadó kamasz énem 17 évesen gyóntatószékbe került egy franciaországi cserkészzarándoklaton. Mindenszentek előtti héten a burgundiai Vezelay környékén gyalogoltunk: vérzett a talpunk a napi harmictól, éjjel megfagyott a vizespalack, harmadnapra elfogytak a konzervek. Esténként templomokban melegedtünk. Olvadt a lábszag a sorok közt, prédikáció közben szendvicset majszoltunk, néha kiszöktünk egy pohár vörösborra, mások meg horkoltak. De mindig visszaértünk időben, az önfegyelem adott tartást, nem a kényszer. Varázslatos volt átélni, ahogy karmester nélkül felcsendül az ének ezernyi cserkész torkából, tapogatni az áldozás utáni őszinte csendet.

Csíksomlyón – 15 év távlatából visszatekintve – ehhez hasonló élményeket és fényképeket kerestem. 2002 és 2004 között három pünkösdi zarándoklaton vettem részt. Órákat dolgoztam állvánnyal a kegytemplomban, óránként végigjártam a kálváriát, aludtam a kolostor sötét folyosóján, illemhelyiségben, a Salvator-kápolna tövében. Láttam Lukács atyát gyóntatni, akinél elsőáldoztam Marosvásárhelyen még 1988-ban. Találkoztam Pali atyával, aki nagyapámat temette 2002-ben, szintén Vásárhelyt. Norvég, amerikai fotósokkal kötöttem barátságot a nyeregben, ahol a fél magyarság összesereglett. Énekeltük a himnuszokat rendületlenül. Legjobban a péntek éjszakákat szerettem. A kegytemplomba folyamatosan érkeztek a zarándokok fáradtan, csatatosan, éhesen. Együtt imádkoztunk, énekeltünk, ettünk, ittunk, aludtunk, és megvendégeltük egymást Isten házában. ◆

▼ Zarándokok vonaton, Lóvész környéke, 2002.

▼ Virrasztás a kegytemplomban, Csíksomlyó, 2003.

▼ Csángó mise, Szent Péter és Pál-plébániatemplom, Csobotfalva, 2003.

▼ Áldozás után, Szent Péter és Pál-plébániatemplom, Csobotfalva, 2003.

▼ Lányok hajnalban, Csíksomlyó, 2004.

▼ Moldvai csángó asszony a csobotfalvi templom Mária szobrával, Szent Péter és Pál-plébániatemplom, Csobotfalva, 2002.

▼ Szentmise a nyeregben, Csíksomlyó, 2004.

▼ Pusztinai lányok, Csobotfalva, 2003.